

Paaqqutarinniffik Qupanuk
Qaqqaliartarfik 1
3911 Sisimiut

28. april 2021

All. nr./brevnr.:
2021-900-0004-24
Sull./sagsbeh.: AG/KJ/jh

Paaqqutarinniffimmi Qupanummi Sisimiuniittumi misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Paaqqutarinniffimmi Qupanummi (matuma kingornatigut Qupanummik taaneqartartussami) Sisimiuniittumi misissuineq siumut ilimasaarutigineqareersimasoq Inatsisartut Ombudsmandeqarfiannit misissuiartortunit 18. aamma 19. november 2021-mi ingerlanneqarpoq. Misissuineq taanna Ombudsmandeqarfiup ataatsimut sulineranut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaalillunilu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia pillugu paasissutissat nalunaarusiamut ilanngussamiittut innersuussutigaaqka.

Misissuiartortut tassaapput fuldmægtig Amalie Gustafsson, fuldmægtig Kamilla Jensen aamma oqalutsi/nutserisoq Gerda Kreutzmann Ombudsmandeqarfimmeersut.

Misissuinermi eqqartorneqartut ilaannaat nalunaarusiami matumani ilanngunneqarput.

Paaqqutarinniffik aamma Qeqqata Kommuniani ingerlatsivik nalunaarusiaagalartuq pillugu oqaaseqaammik saqqummiussinissaminnut periarfissinneqarsimapput. Qupanuup aamma Qeqqata Kommuniata oqaaseqaataat 23. marts 2022-mi tiguakka. Oqaaseqaatit taakku nalunaarusiami pisariaqarneratut annerutigisumik ilanngunneqarput, taamatuttaarlu Qupanuup aamma Qeqqata Kom-

muniata oqaaseqaataasa allakkatigut allatigut akinissaannut pissutissaqarsimallunga.

2. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Qupanuk misissuiartussamaarnermik oqarasuaatikkut 10. august 2021-mi ilisimatinneqarpoq, misissuinerlu pillugu paasissutissat amerlanerusut allakkatigut 12. august 2021-meersutigut tigullugit. Qupanuk tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara sulisut, najugaqartut ilaqutaasullu tamaasa misissuissamaarnermik misissuiartortunillu oqaloqateqarnissamut periarfissaqarnerannik ilisimateqqullugit.

Qeqqata Kommuniani ingerlatsivik misissuiartussamaarnermik e-mailikkut 12. august 2021-meersukkut ilisimatinneqarpoq. Ingerlatsiviup misissuinermi alapernaasertitaasutut peqataasinnaanera tamatumunnga peqatigitillugu neqerootutigaara, tamannalu kissaatigineqarpat ilisimateqqullunga.

Paaqqinniffik najugaqartullu pillugit allakkatigut paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu Qupanummit tiguakka.

Qupanummi pisortaqatigiit sinniisaat, tassalu pisortaq taassumalu tullersortaa, misissuiartortunit misissuinermi oqaloqatigineqarput. Pisortaq tullersortaa lu atorfirminni 1. august 2019-imi sulilersimapput.

Taakkua saniatigut sulisut 12-it, najugaqartut sisamat (4), ilaqutaasullu tallimat (5) misissuiartortunit ataasiakkaarlugit oqaloqatigineqarput.

Qupanuup initai misissuiartortunit aammattaaq misissorneqarput.

3. Qupanuk pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Qupanuk Sisimiuniittoq kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutigaa. Qupanuk 1983-imi sananeqarsimavoq, 2016-imilu nutaamik immikkoortortaqarfittaarluni allineqarsimalluni. Najugaqartunut 43-nut inissaqarpoq, taakkunanngalu inissaq ataa-seq oqilisaassivittut inissaalluni.

Qupanuk immikkoortorta qarfinnut marlunnut avitaavoq, paaqqutarinniffittut immikkoortorta qarfimmut najugaqartunut 21-nut inissalimmut aamma puigortunngortunut immikkoortorta qarfimmut najugaqartunut 22-nut inissalimmut. Pui-gortunngortunut immikkoortorta qarfiup ilaa matoqqasuvoq najugaqartunut arfi-neq marlunnut (7) inissalik.

Misissuinerup nalaani Qupanummi najugaqartut 40-pput.

4. Ombudsmandip pingaarnerusutigut naliliinera

Qupanuk paaqqinniffittut najugaqartunut sinaakktassanik toqqissisimanartunik aalaakkaasunillu neqeroorute qarfiusutut kiisalu pisortaqtigiit sulisullu suliassaminnik tunniusimallutik akisussaassuse qarluartumillu kiisalu najugaqartunik qitiutitsiniarlutik isumaginniffigisaattut pingaarnerusutigut paasisaqarfigaara.

Paasisarattaaq unaavoq najugaqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik paaqqutarineqarnissaat isumassorneqarnissaallu pisortaqtigiit sulisullu kissaatigigaat.

Kiisalu paasisara unaavoq pissaanermik atuinerup sapinngisamik annertunerpaamik pinaveersaarneqarnissaa aatsaallu pisuni kommunip taamaaliornissamut akuersissute qarfigisimasaani pissaanermik atuisoqartarnissaa pisortaqtigiit sulisullu qitiutikkaat.

Sulisut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut tamarmik Qupanummi sulinertik najugaqartunillu sullissinertik pingaarnerusutigut nuannarigitsik oqaatigaat.

Najugaqartut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut tamarmik Qupanummi najugaqarnertik ataatsimut isigalugu nuannarigitsik oqaatigaat.

Ilaqutaasut ataasiakkaat misissuiartortunit oqaloqatigineqartut ajornartorsiutinik ernumassutinillu arlalinnik tikkuagaqarput. Ilaqutaasut matumani ilaatigut oqaatigaat pissutsinik Qupanummi pisortaqtigiinnut naammagittaalliuutiginnikkaangamik Qupanummi pisortaqtigiit iliuuse qarfiginnittannginnerat misigisarsi-

magitsik. Ilaqutaasullu pineqartut aamma oqaatigaat isumaqarlutik paaqqutarinnittutut sulisut ilinniagaqarsimasuunngitsut.

Init qaamasuupput eqqiluitsuullutillu, nuannersumillu aaqqissuunneqarsimallutik, naak paaqqinniffippalaalaaralutik. Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat a-ningaasanik qalipaatinut pequtinullu nutaanut atugassanik qinnuteqateqartoqarsimasoq.

Pissutsit arlallit oqaaseqateqarnissannut pissutissaqalersippaanga. Taakku tul-liuttuni immikkoortuni 5-9-mi allaaserineqarput.

5. Pissaanermik atuisarneq

5.1. Pissaanermik atuinermik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu

5.1.1. Qupanuk misissuineq sioqqullugu ilaatigut qinnuigaara 2020-mi 2021-milu pissaanermik atuisimanernik nalunaarutiginninnerit qassiususiat paasissutissiis-sutigeqqullugu.

Qupanuk e-mailikkut 15. oktober 2021-meersukkut akivoq paaqqutarinniffiup pissaanermik atuneq siumut akueritinniarlugu 6. december 2019-imili qinnuteqaatigisalersimagaa, nalunaarsuinermilli nalunaarutiginnittarnermillu suliassap immikkoortorta qarfinnit piviusunngortinniarneqarnera assignngitsunik pissuteqartumik ajornakusoortorujussuusimasoq. E-mailimit aammattaaq erserpoq suliaq taanna tulleriarinermi naammattumik pingaartinneqarsimanngitsoq, tamannalu pisortaqatigiit ingerlaannaq aaqqinniaaraat.

Qupanuup pisuni assignngitsuni, matumani uffaaneq, nanginik taarsiineq atisani-llu taarsiineq ilanngullugit eqqarsaatigalugit, najugaqartunut aalajangersima-sunut pissaanermik atuinissamut akuerineqarnissamik Qeqqata Kommunianut qinnuteqaatai arlallit Qupanuup akissutaanut ilanngullugit tiguakka. Qeqqata Kommuniani Ilaqutariinnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaliap siulittaasuata pissaanermik atuisoqarnissaata akuerineqarnissaanik aalajangiineri arlallit aammattaaq tiguakka.

Pisortap misissuinermi oqaatigaa Ombudsmandip Maniitsumi utoqqaat illuanni 2019-imi misissuinerata kingornatigut pissaanermik atuisarnerup atuartsissuti-gineqarnera Qeqqata Kommuniata aqqissuussimagaa, matumani pissaanermik atuinissamut akuerineqarnissamik qinnuteqaateqartarnej ilanngullugu eqqarsaa-tigalugu, pisortarlu nammineq tassani peqataasimasoq. Pisortalli ilanngullugu o-qaatigaa nalunaarsuinerup nalunaarutiginnittarnerullu sulinermi qanoq ingerla-nissaat takujuminaassimasoq, aaqqiissummillu nassaartoqarnissaa anguniagaa-simasoq.

Pisortaqatigit aammattaq oqaatigaat sulisut pissaanermik atuinissamut akuer-sissutinik qinnuteqaatinik suliarinnittarnej pikkoriffigisimagaat, Qupanulli pissaa-nermik atuinernik aatsaat 2021-mi oktoberimit nalunaarsuisalersimasoq nalu-naarutiginnittalersimallunilu.

Pisortaqatigiit aamma oqaatigaat Qupanuk krydsilersuiffissamik immersugassaa-teqartoq, sulisut najugaqartunik passussaqaaraangamik immersortagaannik, taa-matulli passussinermi pissaanermik atuisoqarsimanersoq immikkut allanneqar-nej ajortoq.

Pisortaqatigiit aamma oqaatigaat pisut akuersissummik qinnuteqaateqarfiusima-sut saniatigut pissaanermik atuisoqarsimanngitsoq. Pisortaqatigiit aammattaq nassuiaapput pissaanermik atuneq taamaallaat puigortunngortunut immikkoor-tortaqarfimmi pisartoq, Qupanullu ataatsimut isigalugu pinaveersaartitsineq suli-nermi assut atorreqartoq.

Pisortaqatigiit misissuiartortunik inaarutaasumik ataatsimeeqateqarnermi ilassu-titut oqaatigaat Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik massakut attaveqarfigilersi-magitsik, nalunaarutiginninnermi immersugassat immersorneqarnissaannik su-kumiinerusumik ilitsersorneqarnissaq siunertaralugu.

5.1.2. Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffimmi pisunik najugaqartoq, puigortun-gorsimanini pissutigalugu anartarfiliarsinnaanngitsoq, nangimi taarserneqarnis-saanut pinaappat, pisariaqartumik paaqqutariumallugu isumassorumallugulu pinngitsaaliinermik atuinissap pisariaqalerfiinik pisoqarsinnaanera paasisinnaa-

vara. Kisianni sulisut najugaqartunut taamaallaat pissaanermik atuinernik inatsimmik unioqqutitsisuunngitsunik atuinerat pissaanermillu atuinerup taamaattup najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat pisariaqarneratut mianeralugu pinera soorunalimi pingaartuuvoq/aalajangiisuuvoq.

Sulisut timikkut pinngitsaaliinermik atuinissamut periarfissaat isumaginninnermut tunngasuni pissaanermik atuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 21. november 2013-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi (pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi) aalajangersarneqarput.

Oqaatigaara paaqqutarinniffimmi najugaqartut ilaannaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarmata. Taamaalilluni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip ilaa inunnut 18-ileereersimasunut tunngasoq taamaallaat periarfissiivoq inunnut aalajangersimasunut eqqarsartaatsikkut anner-tuumik ataavartumillu piginnaanikillisimasunut pissaanermik atuinissamut, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3. Tamatumani pisut suunerat apeq-qutaatillugit paaqqutarinniffimmi najugaqartut puigortunngorsimasut ilaatigut pineqarsinnaapput.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit taamaallaat pinngitsaaliinernik inatsimmi erseqqilluinnartumik taaneqarsimasunik atuinissamut periarfissiivoq. Taamatut akuliunneq qanoq iliorluni ingerlanneqassasoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi allaaserineqarpoq. Soorlu inuup nangia taarserniarlugu aalajangerlugu tigummineqarnerani ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, aalajangiillunilu tigummininneq inuup taassuma isumassorneqarnissaa isumaginiarlugu tamanna pi-sariaqarluinnarpat aatsaat ator-neqassalluni. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-kkut aalajangersarneqarpoq, tassanilu pisuni timikkut eqqiluisaarnermik taaneqartuni pissaanermik atuneq sukumiinerusumik aalajangersaavigineqarluni.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

§ 33. Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi qaqutigut aalajangiisinnaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisor-tamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik ti-

gumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pineqartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigineqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pingitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq eqqiluisaarnermik pisuni tulliuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

- 1) Kigutinik saliineq.
- 2) Unngiarneq.
- 3) Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- 4) Nujaajartinneq kukiartinnerlu.
- 5) Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- 6) Amerissaaneq.
- 7) Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigummininnermut ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, aamma aalajangersimasumik tigummineriaaseq taamatullu iliornikkut anguniagaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsi piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli arfinilinnik sivisunerunngitsumik, pineqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlugit periutsit allat peqatigisaanik ineriartortinneqassammata, tak. imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillismanera sulii ajorseriaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigumminilluni timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissut piffissamut qaammatit pingasut tikillugit atuuttussaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pisunik pissaanermik atuiffiusunik nalunaarsuisarneq pillugu malittarisassanik aammattaaq imaqarpoq.

Pissaanermik atuineq sunaluunniit nalunaarsorneqartussaavoq, najugaqarfittullu neqeroorummit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartussaalluni. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 53, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Nalunaarsuineq nalu-

naarutiginninnerlu nalunaarsuinermi immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisut suliarisimasaat atorlugit pisussaavoq, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 53, imm. 2.

Pisuni malittarisassanik unioqqutitsiviusuni pissaanermik atuisoqarnerata ingerlaannarnissaanik aalajangiiviusimanngitsuni imaluunniit pisuni akuliunnerup allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut iliortariaqarnermullu ilaatillugu piffigisimasaani ingerlaannaq kingusinnerpaamillu iliuuserineqartup aallartinneqarnerata aqaguani nalunaarsuisoqartassaaq. Iliuutsit nalunaarsorneqartut ingerlaannaq kingusinnerpaamillu ullut pingasut iluanni kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartassapput, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 1 aamma 2.

Pissaanermik atuinermik akuerisaasumik nalunaarsuineq ingerlaannaq kingusinnerpaamillu akuliunnerup pinerata aqaguani pisassaaq. Iliuuserineqartutut nalunaarsorneqartut kommunimut uninngavigisamut Naalakkersuisunullu qaammatikkaartumik nalunaarutigineqartassapput. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 55, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalajangersarneqarpoq.

Taamaalillutik piffissaq paaqqutarinniffiup akuliunneq qanoq ittoq pineqarnersoq apeqqutaatillugu nalunaarutiginninnerup piffigisassaa pillugu malittarisassat marluk assigiinngitsut atuupput.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi¹ akuerisaasumik iliuuserineqartumik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu pillugit imm. 88-imi imaattunik allassimasoqarpoq:

“Iliuutsinik inatsimmik unioqqutitsinani aallartinneqartunik nalunaarsuisussaataaneq iliuutsip akuerisaasup aallartisarneqarneranut namminermet ataneqarpoq. Taamaatumik iliuutsit akuerineqartut ullut tamaasa iliuuserineqartartut tamarmik nalunaarsorneqartussaannngillat. Pissaanermik atuinissamut akuersissut pisumut taannaasumut piffissami sivisunerusumi atornerqarpat nalunaarutiginninnermi oqaatigineqarsinnaavoq akuersissut soorlu ullut tamaasa kigutigissaanerni (immaqa ullormut marloriarluni

¹ "Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut – immikkoortoq III. 2013" taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermet Naalakkersuisoqarfiup 2013-imi novemberimi saqqummersitaa, Naalakkersuisullu nittaartagaanni atuarneqarsinnaasoq

pingasoriarluniluunniit) ullormit x-imit ullormut y-mut atorneqartarsimasoq. Akuersisutip timikkut eqqiluisaarnermi pisuni allani akuersissummi pineqartunut ilaatinneqartuni atorneqarnissaa pisariaqartinneqalerpat tamanna taamatuttaaq nalunaarutigineqassaaq, matumani pisup qanga pisimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

5.1.3. Pingaarnerusutigut paasisara unaavoq Qupanummi pisortaqtigiit sulisullu najugaqartunut pissaanermik atuinaveersaarnissaaq sapinngisamik annertunerpaamik eqqumaffigaaq.

Suliamik misissuina tunngavigalugu erseqqinnerusumik paasinngilara Qupanuk najugaqartunut Qupanuup Qeqqata Kommunanit siumut akuerineqarluni pissaanermik atuiffigisinnaasaanut pissaanermik qanoq annertutigisumik atuisarsimansoq. Qupanuup najugaqartunut pissaanermik atuinermi pisarsimasunik 2021-mi oktober sioqqullugu nalunaarsuisarsimannginnera nalunaarutiginnittarsimannginneralu tamatumunnga pissutaavoq.

Oqaatigaara paaqqutarinniffimmi pissaanermik atuinermik - kommunimit, Naalakkersuisunit Ombudsmandeqarfimmillu - pingaarnerusutigut nakkutilliinermi eqqortumik nalunaarutiginnittoqartarnissaa aalajangiisuusoq. Taamaalilluni pissaanermik atuinermik nalunaarutiginnittarneq najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik qulakkeerinneqataavoq.

Paasissutissalli misissuiartortunit pissarsiarineqartut tunngavigalugit eqikkaallunga inerniliuttariaqarpara Qupanuup puigortunngortunut immikkoortortaqaarfimmi najugaqartut pissaanermik atuiffigineqartussatut siumut akuersissutaasut malillugit pissaanermik piffissami sivisunerusumi atuiffigisarsimagai, pissaanermillu atuinermi taakku pissusissaatut nalunaarsorneqartarsimanngitsut nalunaarutigineqartarsimanatillu.

Inerniliillunga aamma eqqikkaasariaqarpunga kommuni Qupanummi najugaqartunut aalajangersimasunut pissaanermik atuisoqarnissaanik akuersissuteqartarsimagaluortoq pissaanermik atuneq pillugu Qupanuup pissaanermik atuinermik ataatsimilluunniit nalunaarutiginnittarsimannginnerata Qeqqata Kommunia apeqqtissaqalersittarsimagunangikkaa.

Qupanummi pisortaqatigiit oqarnerat imatut paasivara Qeqqata Kommuniata pisut siumut akuersissutigeriigaasa saniatigut najugaqartunut allanut pissaanermik atuisoqartarsimangitsoq.

Pisortaqatigiit oqarnerat aammattaaq imatut paasivara pissaanermik atuinerit sulluunniit nalunaarsorneqartussaannerat nalunaarutigineqartussaanerallu pisortaqatigiit nalunngikkaat, tamatuminnigali eqqortitsinnginneq pissaanermik atuinerit qanorpiaq nalunaarsorneqartarnissaannik nalunaarutigineqartarnissaannillu nalornissutiginninnermik pissuteqartoq.

Paaqqutarinniffiup Qupanummi najugartunut pissaanermik atuisimanerminik nalunaarsuisimanginnera nalunaarutiginnittarsimanginneralu isorisarialittut isigaara.

Maluginiarparali pisortaqatigiit uannut paasissutissiissutigigaat pissaanermik atuinerit tamaasa Qupanuup 2021-mi oktoberimiit nalunaarsortalersimagai nalunaarutigisalersimallugillu.

Maluginiarparattaaq pisortaqatigiit uannut paasissutissiissutigigaat Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik attaveqarfigisimallugu, nalunaarutiginninnermi immersugassat qanoq atorpeqartarnerannik sukumiinerusumik ilitsersorneqarnissaq siunertaralugu.

Qulaani taaneqartut apeqqutaatinnagit ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat pisimasut taakkua sanngiillisissimagaat.

Uanga paasinninnera unaavoq tassani pingaaruteqarnerusutigut kukkussuteqartoqarsimallunilu sumiginnaasoqarsimasoq. Taamaattumik Qeqqata Kommuniani kommunalbestyrelsi kommunimi utoqqarnik paaqqinniffimmut qullersatut akissusaasuusoq aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka. Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu suliassaqarfimmi oqartussaasuusoq aammattaaq nalunaarfigaara.

Qeqqata Kommuniáni kommunalbestyrelsimut, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut kiisalu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutiginninninni oqaatiginiarpara Qeqqata Kommuniata pissaanermik atuisarneq pillugu nalunaarutiginnittoqartarsimanginnera imaaliillaannaq qisuariarfigisarsimangikkaa apeqqusersimanaguluunniit.

5.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqarneq

5.2.1. Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat pissaanermik atuisarneq pingaartumik puigortunngortunut immikkoortortaqarfimmi ilisimaneqartoq, immikkoortortaqarfiullu pisortaa ilisimasalik ingerlatitseqqittartuusoq. Pisortaqatigiit oqaatigaat puigortunngortunut immikkoortortaqarfimmi sulisut tamarmik malittarisassat nalunngikkaat, immikkoortortaqarfinilu allani sulisut malittarisassaqaqarnera nalunngikkaat, taakkuali qanoq atornerqarnissaannik ilinniartinneqarsimanngitsut.

Sulisut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut amerlanersaasa pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassaqaqartoq nalunngilaat. Sulisut ilaat allanit ilisimasaqarnerupput, sulisullu malittarisassalik ilitsersorneqarsimanerat assigiinngisitaarpoq. Najugaqartunut aalajangersimasunut pissaanermik atuinissamut akuersissuteqartoqarsimasoq sulisut ilaasa nalunngilaat.

Qulaani oqaatigineqartutut uanga pingaarnertut paasisara unaavoq Qupanummi pisortaqatigiit sulisullu najugaqartunut pissaanermik atuinaveersaarnissaq sapinngisamik annertunerpaamik eqqumaffigigaat. Tamatumunngali peqatigitillugu paasisara unaavoq eqqumaffiginninneq taanna malittarisassat sulinermi qanoq atornerqarnissaannik ilisimasaqavinnermik paasinnissimanermillu tunngaveqarpiarnissaa ilimanangitsoq.

Paaqqutarinniffimmi sulisut najugaqartunik paaqqutarinninnermik suliaqartut tamarmik pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassalik pisariaqarneratut ilisimasaqarnissaat pingaartuuvoq.

5.2.2. Uanga – pingaartumik immikkoortumi 5.1-imi Qupanuup pissaanermik atuinerneq aatsaat 2021-mi oktoberimi nalunaarsuisalersimalluni nalunaarutiginnittalersimallunilu paasissutissiissutigisaa tunngavigalugu - paasisara unaavoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik, pingaartumillu malittarisassanik pissaanermik atuinerneq nalunaarsuisarnermut nalunaarutiginnittarnermullu tunngasunik, ilisimasaqarnerup nukittorsarneqarnissaa pisariaqartineqarsinnaasoq. Taamaaliortoqartariaqarpoq pissaanermik atuinerup qaqugukut qanorlu iliorluni nalunaarutigineqartarnissaata nalunaarutiginninnermilu immersugassat qanoq iliorluni immersorneqartarnissaasa tamanit ilisimaneqalernissaat qulakkeerniarlugu.

Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaatiminni oqaatigaat Qupanummi sulisoq ataaseq puigortunngortunut immikkoortortaqaarfimmi pissaanermik atuisarnermut akisussaasuusutut toqqarneqarsimasoq. Oqaaseqaatinit aammattaq erserpoq sulisut nutaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilinniartinneqarnissaat pissaanermillu atuinerit eqqortumik nalunaarsorneqartarnissaat nalunaarutigineqartarnissaallu sulisup taassuma immikkoortortaqaarfimmi pisortaq suleqatigalugu aamma suliassarigaa.

Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup paasissutissiissutigisaaq maluginiarpakka, immikkoortumullu tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

6. Najugaqartup atisaasivianik parnaarsimatitsineq

6.1. Najugaqartup inimini atisaasiviata parnaarsimatinnissaata akuerineqarnissaanik Qupanuup Qeqqata Kommunianut qinnuteqaatai marluk tulleriinneri malillugit 16. august 2021-meersoq aamma 22. september 2021-meersoq misissuineq sioqqullugu ilaatigut tiguakka. Taamatut qinnuteqaateqarneq najugaqartup atisaavimminik tukassaasarnernik atisanillu toqquarterisarnernik tunngavilersorneqarsimavoq.

Pisortaqatigiit misissuinerneq oqaatigaat najugaqartup atisaasiviata parnaarsimannissaat pisariaqartoq isumaqarlutik, najugaqartormi atisaminik assut tukassasarmat, atisat atisaasivimmit nutsullugit piiartarmagit atisallu errortat errortas-

sallu akuleriissittarmagit. Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartup inimini atisaasi-
via Qupanuup parnaarsimatissinnaagaa kommunip akuerisimagaa.

Qeqqata Kommuniata najugaqartup atisaasiviata parnaarsimatinneqarnissaanik
aalajangiinera najugaqartumullu pineqartumut nassiussimasaa Qupanuup misis-
suinerup kingornatigut uannut nassiuppaa. Aalajangiinermi erserpoq aalaja-
ngiineq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33 tunngavigalugu pisima-
soq. Qulaani imm. 5.1.2 tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa, aalaja-
ngersagarlu taanna tassani issuarneqarpoq.

Qupanuup aalajangiinermik nassiussinermut atatillugu oqaatigaa Qupanuk pis-
saanermik atueriaaseq taanna inatsisiliornermit isigalugu atorneqarsinnaanngip-
pat siunissaq eqqarsaatigalugu Isumaginninnermillu Aqutsisoqarfik suleqatiga-
lugu aaqqiissutissamik nassaarniartariaqartoq.

6.2. Paasisinnaavara paaqqutarinniffimmi ilaatigut puigortunngortunik najuga-
qartulimmi pisoqarsinnaasarmat paaqqutarinniffiup najugaqartoq sulisulluunniit
eqqarsaatigalugit pissusissamisuunngitsutut isigisaanik, taamaattumillu najuga-
qartup nammineq aalajangiisinnaatitaaneranut akuliuffigisaanik.

Ingerlatsinermilli inatsiseqartitsinermit inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqar-
tussaaneermik aallaaviup nalinginnaasup manna nassataraa, tassalu ingerlatsi-
viup sulinera inatsimmik imaluunniit inatsiseqartitsinermit aallaavimmik akueri-
saasumik allamik tunngaveqassasoq. Akuliunneq annertuneruleriartortillugu inat-
sikkut tunngavigisaq qularnaanneruleriartortariaqarpoq.

Imm. 5.1-imi oqaatigineqartutut sulisut paaqqutarinniffimmi najugaqartunut pis-
saanermik atuinissaannut periarfissaq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisik-
kut aalajangersaavigineqarpoq. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pissaa-
nermik atueriaatsit namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut akuliunnerit inat-
simmi erseqqissumik taaneqartut atornissaannut taamaallaat periarfissiivoq.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33 inuup pineqartup nukik atorlugu
aalajangerlugu tigummineqarnissaanik akuersissuteqarsinnaanermut periarfissi-
voq, taamaaliorneq inuup pineqartup timikkut eqqiluisaarnerni isumassorneqar-

nissaa isumaginiarlugu tamanna pisariaqarluinnartutut isigineqarpat. Timikkut eqqiluisaarnerni sorpiani timikkut nukinnik atuisoqarsinnaanera tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqarpoq.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit er-serpoq malittarisassat taakku innuttaasut kiffaanngissuseqarnerannut akuliuffiu-sorujussuummata aalajangersagarpasuit inatsisikkut aamma aalajangersarne-qartussaasut, tamatumalu siusinnerusukkut oqaatigineqartutut ataatsimut nas-satarigaa pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip pissaanermik atuisarneq pillu-gu malittarisassanik tamanik imaqarnera.

6.3. Uanga naliliinera unaavoq najugaqartup atisaasiviata parnaarsimatinneqar-nissanut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq. Taamaattumik najugaqartup ati-saasivianik parnaarsimatitsineq akuliunneruvoq inatsimmik unioqqutitsisoq, Qeq-qata Kommuniata taamaaliornissamut akuersissutaata pigineqarnera apeqqutaa-tinnagu.

Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaatiminni oqaatigaat Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik attaveqarfigisi-magitsik, taassumalu oqaatigisimagaa Qeqqata Kommunια taama ittunik aalaja-ngiinissamut inatsikkut tunngavissaqartoq.

Sulisuma ilaata Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik oqarasuaatikkut 6. april 2022-mi attaveqarfigaa, tamanna sukumiinerusumik qulaajarniarlugu. Isumaginnin-nermik Aqutsisoqarfiup tamatumunnga atatillugu oqaatigaa Aqutsisoqarfiup Qu-panuk paasitissimagaa kommunalbestyrelsi tassaasoq pissaanermik atuisoqar-nissanik qinnuteqaatit pillugit aalajangiisartoq, pisorli pineqartoq pillugu aalaja-ngiinissamut inatsisikkut tunngavissaqarnerasoq Aqutsisoqarfiup isummerfigisi-mannigikkaa.

Inassutigaaara atisaasivik Qupanuup parnaarsimajunnaarsissagaa, innuttaasorlu pineqartoq eqqarsaatigalugu aaqqiissutissamik allamik pisariaqarpat Qeqqata Kommunια imaluunniit Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik suleqatigalugit nas-saarniassasoq.

Maluginiarpara Qupanuk atisaasiviup parnaarneqarnissaa sioqqullugu taamaaliornissamut akuersissumik Qeqqata Kommunanut qinnuteqaateqarsimasoq, taamaattumillu Qupanuk kommunip akuersissutaa tunngavigalugu iliuseqarsimasoq. Taamaattumik pisumik uanga paasinninnera Qeqqata Kommunanut immikkut malugeqquara, matumani taamatut parnaarsimatitsinissamut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq taamattumillu kommuni akuersissummik taamaattumik tunniussisinnaanngitsoq uanga isumaqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

7. Kalerrisaarutit sumiiffisiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat

7.1. Immikkoortuni 5.1-imi aamma 6.2-mi oqaatigineqartutut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pissaanermik atueriaatsinik nammineersinnaatitaanermullu akuliuteraatsinik inatsimmi taaneqartunik atuinissamut taamaallaat periarfissiivoq.

Kalerrisaarutit sumiiffisiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqartarneri pillugit malittarisassat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 1-3-miippat, taakkunanilu makku aalajangersarneqarput:

§ 31. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit suli-sup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup kallerisaarutit sumiiffisiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat piffissami killilikkami atorsinnaagai kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, imaappat

1) inuup najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut timikkut ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartippassuk.

Imm. 2. Kalerrisaarutinik sumiiffisiutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik imm. 1 naapertorlugu atuigallarnissamut aalajangiisinnaanermut, atortut inuup angerlarsimaffimminik qimatsinerata paasinissaanut imaluunniit inuup angerlarsimaffimminik qimatsisimasup sumiiffissinissaanut taamaallaat atorneqarsinnaasut pineqarput. Kalerrisaarutinik sumiiffisiutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik imm. 1 naapertorlugu atuinissamut aalajangiisinnaanermut, atortut inuup ingerlaffiinik ataavartumik nakkutiginninnermut atorneqarsinnaasut ilaangillat.

Imm. 3. Inunnut, eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanerup kinguneranik annertusiar-tortumik piginnaasakillisimasunut kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqalersinnaapput, pineqartoq tamatumunnga akerliunngippat. Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaannut inuk akerliuppat, taakkuninnga atuinisaaq kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, tak. imm. 1. Oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu aalajangiineq piffissamut killili-gaangitsumut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq. Iliuuserinninnerli unitsinneqas-saaq taamatut iliuuserinninnissamik aalajangiinissamut piunasaqaatini imaritinneqar-tut eqqortinneqarsinnaajunnaarpata.”

Inatsisissatut siunnersuummi § 31, imm. 1-3 pillugit immikkut oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

“Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu 16

Aalajangersakkami atortut assigiinngitsunut marluk pineqarput:

- kalerrisaarutit, inuk tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasooq angerlarsimaffimminik qimatsippat, sullissisunut allanullu, assersuutigalugu ilaquttanut sanilinulluunniit kalerrisaarinissamik siunertaqartut aamma
- sumiiffissiutit innuttaasup periarfeerussap sumiiffissinissaanut atorneqartartut.

[...]

Imm. 2

Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu atornissaannut inunnut ataasiakkaanut atugassiaanisaat inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu piunasaqaataavoq. Imatut paasillugu, inuup pineqartup angerlarsimaffimminit aninera imaluunniit angerlarsimaffimmi avataani ingerlaffii taamaallaat atortut nalunaarsussagai. Atortut inuit tamarmik ingerlaffiinik nalunaarsuisut atorneqarnissaat inerteqqutaassaaq. Matumi pingaarnermi matup siarnga assigisaaluunniit – iserluni anilluniluunniit – ingerlasoqarneranik paasisitsisoq, najugaqartut ingerlaffiinik nalunaarsuinerunngilaq.

Imm. 3

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq innuttaasumut inunnut § 3-mi killilerneqartunut ilaasumut, aammalu eqqarsartaatsikkut annertuumik sanngiillinnermik kinguneranik tarnikkut pissutsimigut piginnaasakillisimasumut – assersuutigalugu innuttaasumut puigortunngortumut – kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atu-

gassiat, pineqartoq atuinissamut toqqaannartumik akerliliinngippat, oqartussaasut aalajangiinerat sioqqullugu atorneqarsinnaanerit aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

[...]

Innuttaasoq puigortunngortoq kalerrisaarutiniq sumiiffissiuinilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassianik atortulernerqarnissamut akerliuppat, pineqartup ilumut taamatut atortulernerqarnissaa kommunalbestyrelsimit oqartussaasutut aalajangiiffiqineqarnissaa piumasaaqaataavoq. § 31, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu aalajangiisoqarsinnaassappat, tarnikkut pissutsikkut annertuumik piginnaasakillisisimaneq (puigortunngorneq) suliniutillu saniatigut suliniutiginiarneqartut pillugit uppersaatit pisariaqartinneqartut saqqummiunneqassapput, ilaquuttat, taamaattoqassappallu nakkutilliusup iliuuseriniakkamut oqaaseqaataat ilanngullugit. Innuttaasunut puigortunngortunut kalerrisaarutiniq sumiiffissiuinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissamut akerliusunut, atuinissamik aalajangiinerit piffissamut killiligaanngitsumut atortussaatinneqarsinnaapput, nappaatip ajorsigaluttuinnartarnera eqqarsaatigalugu, tak. § 31, imm. 3, oqaaseqatigiit pingajuat.”

7.2. Pisortaqatigiit misissuinermit oqaatigaat Qupanuk kalerrisaareriaatsimik najugaqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit aallartinneqarsinnaasumik 2019-imi ikkussuiffiqineqarsimasoq. Kallerisaarut ikissimatillugu najugaqartut ataasiakkaat ineeraasa matui mapperneqaraangata sulisut kalerrinneqartarput. Pisortaqatigiit oqaatigaat kalerrisaareriaaseq taanna kommunip akuerisimagaa, kalerrisaareriaaserlu taanna paaqqutarinniffik puigortunngortut eqqarsaatigalugit isumannaallisarniarlugu ikkussuunneqarsimasoq.

Pisortaqatigiit nassuiaatitut aammattaaq oqaatigaat kalerrisaareriaaseq taanna najugaqartut “aniniartartut” immikkut eqqarsaatigalugit ikkussuunneqarsimasoq.

Pisortaqatigiit misissuinermit oqaatigaat kalerrisaareriaaseq taanna immikkoortortaqarfimmi matoqqasumi najugaqartumut ataatsimut atorneqarsimasoq.

Qupanuup initaanik misissuinermit misissuiartortut takusinnaavaat najugaqartut tamarmik ineeraasa matuisa killingini karseerannuanik kipparissunik ikkussuisoqarsimasoq, kalerrisaarullu aallartinniaaraanni matuersaat atortariaqartoq.

Qupanuk misissuinerup kingornatigut qinnuigaara kalerrisaarutip najugaqartumut pineqartumut atorneqarnissaanut kommunip akuersissutaata assilineru uannut nassiuteqqullugu.

Qupanuup e-mailikkut 16. december 2021-meersukkut oqaatigaa kalerrisaareriaatsip najugaqartumut pineqartumut atorneqarnissaanut kommunalbestyrelsip akuersissutaanik qinnuteqaateqarnissaq Qupanuup eqqumaffigisimangikkaa. Qupanuup aammattaaq oqaatigaa kalerrisaareriaaseq taanna unnukkut unnuakkullu pigaartuusut najugaqartunut ataasiakkaanut pisariaqartinneqarfiani ilaanneeriarlutik atortarsimagaat. Qupanuup naggasiutitut oqaatigaa massakkut najugaqartut arlaannaalluunniit "aniniartartuunngitsoq", taamaattumillu kalerrisaareriaaseq taanna atorneqanngitsoq, kalerrisaareriaatsillu atorneqarnissaa pisariaqartinneqalerpat akuersissummik qinnuteqartoqarnissaa Qupanuup eqqumaffigigaa.

7.3. Paaqqutarinniffiup najugaqartunik puigortunngortunik isumassuinerumut ilaatigullugu najugaqartut annertuumik ajoqusinnginnissaannik aallaavittut kissaateqarnera paasisinnaavara.

Uanga naliliinera unaavoq kalerrisaareriaaseq ikkussuunneqarsimasoq ilutsini siunertanilu aallaavigalugit tassaasoq iliuseq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi oqaatigineqartutut inuit ataasiakkaat sumiissusersiniarlugit atorneqarsinnaasoq. Tassa imaappoq periaatsip taassuma atorneqarnissaa Qupanuup kisaatigiguniuk pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi kalerrisaarutit sumiiffisiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat pillugit malittarisassat malittariaqarai.

Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup nalunarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaatiminni oqaatigaat paasinninnertik unaasoq taaguut "kalerrisaarut" paatsuunganarsinnaasoq. Tamanna pillugu oqaatigaara pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqartutut taaguummi "kalerrisaarutit sumiiffisiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat"-mi kalerrisaarutit suolluunniit najugaqartup inigisaminik qimatsineranik takutitsinnaasut tamarmik pineqartunut ilaatinneqartut.

Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup oqaaseqaataannit aammattaaq erserpoq najugaqartoq pineqartoq kalerrisaarummik atuiffiusimasoq taamaaliortoqarneranut pinaasersimanngitsoq.

Maluginiarpara Qupanuup e-mailikkut 16. december 2021-meersukkut paasisutissiissutigigaa kalerrisaareriaatsip atorneqarnissaa pisariaqartinneqalerpat akuersissummik qinnuteqartoqarnissaa Qupanuup eqqumaffigigaa. Maluginiarparattaaq Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup oqaatigigaat najugaqartoq pineqartoq kalerrisaarummik atuiffiusimasoq taamaaliortoqarneranut pinaasersimanngitsoq. Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuseqaqqis-sanngilanga.

8. Pujortartarneq

8.1. Paasisutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu Qupanummit tiguakka, matumani quppersagaaraq tikilluaqqusissut (Qupanuk velkomstpeje 2021) Qupanummi ulluinnarni inuuneq pillugu paasisutissanik imaqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Quppersagaaqqamit tikilluaqqusissummit erserpoq Qupanuk najugaqartut pujortartarfiinik marlunnik inaateqartoq, illullu iluani allani pujortarneq inerteqqutaasoq.

Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat najugartut silami imaluunniit pujortartarfinni pujortarnissaminnut periarfissaqartut. Pisortaqatigiit aammattaaq oqaatigaat aaqqissuussineq taanna najugaqartut nalunngikkaat, tamarmillu isumaqartut tamanna isumassarsiatsialaasoq.

Pisortaqatigiit aamma oqaatigaat najugaqartut ineeqqaminni pujortaqusaannginnerminnik paasitinneqarsimasut.

Kiisalu pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartuuteqarsimallutik pujortartarfimmi pujortarumanngitsumik, taassumalu ineeqqamini pujortartarnermigut Qupanummi ikuallattoqarneranik kalerrisaarut arlaleriarluni aallaartittarsimagaa. Pisortaqatigiit najugaqartoq tamatuma kingornatigut taassuma piomassusia tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarfigisimavaat. Isumaqatigiissummit tassannga ilaatigut erserpoq najugaqartup cigaritsiutai sulisut toqqortarissagaat, najugaqartorlu

pujortarusukkuni sulisunut saaffiginnittassasoq taamaallaallu pujortartarfinni silamiluunniit pujortartassasoq.

8.2. Pujortartarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 2, imm. 1, nr. 4-kkut aalajangersarneqarpoq inatsit ilinniarfinni, meeqqanik paaqqinniffinni, matumani angerlarsimaffinni meeqqanik ulluunerani paarsisartut kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ilinniartut ineqarfiini paaqqinniffinnilu taakkununnga assersuunneqarsinnaasuni atuuttusoq.

Pujortartarneq pillugu inatsit illup illuani pujortarnissamik inerteqquteqarneq pillugu malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

§ 3. Inatsisip atuuffigisaasa iluini tupamik pujortarneq inerteqqutaavoq, inatsisip aalajangersagartaani allani allatut aalajangersaasoqanngippat.

Imm. 2. Silami pujortartarfiliortoqarsinnaavoq. Silami pujortartarfiit ininit allanit avissaartillugit immikkuullarissumik silami pilersinneqassapput, oqorsagaanatik silammut ammaannartumik silaannarissarfilerlugit, anorimut sialummullu oqqiffissatut. Silami pujortartarfinni cigaritsikoorfinnik matoqqasunik ikkussuisoqassaaq. Silami pujortartarfiit pujortarnermuinnaq atugassatut pilersinneqassapput, taamaattutullu atorneqassallutik.”

Inatsimmi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinil ilaatigut makku erserput:

“Aalajangersakkap nassataraa ininik pujortarfiusunik pilersitsinissamut periarfissap siusinnerusukkut atuuttup atorunnaarsinneqarnera, taamatuttaarlu nalliuttorsiortoqartillugu inini qaqutigooraluartumik pujortarsinnaatitsinermut periarfissaq atorunnaarsinneqarpoq.”

Pujortarneq pillugu inatsit paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni najugaqartut namminneq ineeraanni pujortartarnermik inerteqquteqarneq pillugu aalajangersakkamik imaattumik imaqarpoq:

“§ 5. Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.

Imm. 2. Paaqqinniffik paaqqinniffimmi sulisut najugaqartullu allat pujortanngikkaluarlutik tupap pujuanik najuussuinissaannut illersorniarlugit sunniuteqarluartunik suliniuteqassaaq. Paaqqinniffiup najuqartut peqqusinnaavai sulisut ineeqqami inissiamiluunniit namminerisatut angerlarsimaffittut atuuttumi isersimatillugit pujortartaqqunagit.”

8.3. Oqaatigaara Qupanuup najugaqartumut piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnissaanut akornutissaqanngimmat, tassami piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut najugaqartup nammineq aalajangiisinnaatitaanera pillugu tunngaviumut aallaavittut naapertuulluurtuummat.

Isumaqatigiissutit taamaattut ilumut nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutaanissaasa qulakkeernissaat Qupanuup akisussaaffigaa. Isumaqatigiissut atuussinnaassuseqassaguni najugaqartup sukumiisumik paasissutis-sinneqarnera tunngavigalugu najugaqartumut atuussinnaassuseqartunik akuersinnaasumut isumaqatigiissutaasimassaaq. Isumaqatigiissutip tamanna pissutigalugu pineqaatissinneqanngikkaluarluni sukkulluunniit atorunnaarsinneqarsinnaaneranik najugaqartut ilisimasaqarnissaat aamma pingaartuuvoq.

8.4. Isumaqarpunga Qupanuup iluani pujortartarfiit pujortartarneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 1-imik unioqqutitsisuusut.

Aammattaaq isumaqarpunga najugaqartut Qupanummi namminneq ineeqqaminni pujortaqqusaanngitsut oqaluttuunneqarnerat pujortartarneq pillugu inatsimmut napertuuttuunngitsoq.

Qupanuup najugartumut isumaqatigiissuteqarsimanerata oqaaseqaateqarnissanut tunngaviatigut pissutissaqalersinngilaanga. Naatsorsuutigaarali, pingaartumik pujortartarneq pillugu inatsit pillugu oqaatigisimasakka isiginiarlugit, najugaqartut ineeqqaminni pujortarsinnaatitaanerat Qupanuup ataqqissagaa. Oqaati-

gaara isumaqatigiissut pineqartoq ilumut nammineq piumassuseq tunngaviga-
lugu isumaqatigiissutigineqarsimanersoq misissunngikkiga.

Qeqqata Kommuniata aamma Qupanuup nalunaarusiamut missingiut pillugu o-
qaaseqaatiminni oqaatigaat najugaqartut namminneq ineeqqaminni pujortartar-
tarnissaat pisortaqtigiit akuerippassuk sulisut najugaqartullu pujortarneq ajortut
tupap pujuanik najuussuinaveersaartinneqarnissaat qulakkeerneqarsinnaanngit-
soq. Oqaaseqaatinit aammattaaq erserpoq najugaqartut arlallit ineeqqaminni
ikuallattoorsinnaanermik ulorianartorsiortitsinatik pujortarsinnaanngitsut.

Paaqqutarinniffimmi ilaatigut puigortunngortunik najugaqarfiusumi paaqqutarin-
niffiup najugaqartunut sulisunullu naleqqutinngitsutut isigisaanik pujortartarne-
rup kingunerisaanik pisoqarsinnaanera paasisinnaavara. Tamatumali Qupanuup
pujortartarneq pillugu inatsimmi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarnera
allanngortinngilaa.

*Inassutigaara pujortartarneq pillugu inatsimmi malittarisassat Qupanuup malis-
sagai, matumani najugaqartut namminneq ineeqqaminni pujortarsinnaanerannik
pisortaqtigiit akuerinninnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.*

9. Pisoq najugaqartup ikiorneqarnissaminut nalunaaquttap akunnerini sisamani utaqqiffigisimasaa

9.1. Najugaqartumut ilaqutaasut marluk pisoq misissuineq sapaatit akunnerata
ataatsip missaa sioqqullugu Qupanummi pisimasoq oqaluttuaraat. Najugaqartoq
anartarfimmi uppissimavoq, sulisullu takkullutik ikiuinissaasa tungaanut nalunaa-
qutap akunnerini sisamani utaqqisimalluni.

Pisimasoq taanna misissuiartortut pisortaqtigiinnut tamatuma kingornatigut
saqqummiuppaat. Pisortaqtigiit pisimasoq ilisimasaqarfiginagu oqaatigaat. Pi-
sortaqtigiit aammattaaq oqaatigaat Qupanuk taamatut pisoqartillugu nammineq
ilumini aalajangersimasumik periaaseqartoq. Pisortaqtigiit taanna pillugu paa-
sissutissiissutigaat Qupanuk siunertarineqanngitsunik pisoqarnerani immersu-
gassaateqartoq (UTH) sulisut siunertarineqanngitsunik pisoqarnerani immersor-

tagassaannik, immersugarlu taanna tamatuma kingornatigut pisortaqatigiinnut tunniunneqartussaavoq.

Pisortaqatigiit nangillutik oqaatigaat pisut pisortaqatigiinnit ingerlaavartumik nalunaarsorneqartartut kiisalu siunertarineqanngitsumik pisut pillugit qaammatikkaartumik ataatsimiittartut, tassanilu pisut taamatut ittut pinngitsoortinniarlugit suliniutinik nutaanik aallarnisaasoqassanersoq pisortaqatigiit naliliisartut.

Kiisalu pisortaqatigiit oqaatigaat pisortaqatigiit pisimasumik ilisimatinneqarsimanginnerat eqqumiitsoq, pisimasorlu ingerlaannarlutik malitseqartitsiviginia-ritsik.

9.2. Najugaqartup Qupanummi paaqutarinnittutut sulisunik nalunaaquttap akunnerini sisamani utaqqisariaqarsimanagera pitsaanngitsutut isigaara.

Pisortaqatigiilli pisimasumik malitseqartitsiviginninniarlutik paasissutissiissutigisaat maluginiarpara, tamatumunngalu atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

10. Malitseqartitsineq

Qupanuk qinnuigaara nalunaarusiaq manna sulisunut, najugaqartunut ilaqutaasunullu ilisimatitsissutigeqqullugu.

Qupanuk qinnuigaara nalunaarusiami immikkoortuni 6-8-mi oqaatigisakka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu. Qupanuk qinnuigaara paasissutissat Qeqqata Kommunian aqutugalugu nassiuteq-qullugit, taamaalilluni ingerlatsivik paaqqinniffiup oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu. Nalunaarusiap matuma assilinera Qeqqata Kommunianut nassiuppara.

Qulaani imm. 5-imi oqaatigineqartutut suliami annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasorlu isumaqarama Inatsisartut Inatsisinnut Ataatsimiititaliaat, Qeqqata Kommuniani kommunalbestyrelsi aamma Isuma-

ginninnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka.

Nalunaarusiaq manna 2022-mi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqarumaarpoq, nittartakkannilu www.ombudsmandi.gl-imi tamanut saqqumminneqarumaarluni.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia

Ombudsmandip sulineranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi aalajangersarneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, sulinerminili Inatsisartunut attuumassuteqarani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit.

Oqartussaasut inuillu Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuseqarnersut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnersut sumiginnaanersulluunniit Ombudsmandip misissugassaraa, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliampilu paasinninnini aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit kiisalu atorfeqarfiit allat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuineranut atatillugu – Ombudsmandi pillugu

inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup aaqqissuussaananut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.